

# OBSAH

|                                                                                             |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ÚVOD .....                                                                                  | 7  |
| 1. ÚVOD DO PORÚCH SLUCHU .....                                                              | 9  |
| 1.1 Etiológia porúch sluchu .....                                                           | 9  |
| 1.2 Lokalizácia porúch sluchu .....                                                         | 10 |
| 1.3 Vek, v ktorom došlo k strate sluchu .....                                               | 12 |
| 1.4 Diagnostika porúch sluchu .....                                                         | 12 |
| 1.4.1 Subjektívne a objektívne metódy vyšetrenia sluchu .....                               | 14 |
| 1.5 Stupeň straty sluchu .....                                                              | 15 |
| 2. ROZDELENIE A CHARAKTERISTIKY JEDNOTLIVÝCH<br>SKUPÍN POPULÁCIE S POSTIHNUTÍM SLUCHU ..... | 18 |
| 2.1 Základné rozdelenie .....                                                               | 18 |
| 2.2 Osoby s nedoslýchavosťou .....                                                          | 20 |
| 2.3 Osoby nepočujúce .....                                                                  | 25 |
| 2.4 Osoby s ohluchnutím .....                                                               | 30 |
| 2.5 Deti s poruchou sluchu .....                                                            | 34 |
| 2.6 Osoby s hluchoslepotou .....                                                            | 37 |
| 3. KOMUNIKAČNÉ SYSTÉMY OSÔB S PORUCHAMI SLUCHU ....                                         | 40 |
| 3.1 Posunkový jazyk .....                                                                   | 40 |
| 3.2 Odzeranie reči .....                                                                    | 41 |
| 3.3 Prstová abeceda .....                                                                   | 45 |
| 3.4 Písomná forma komunikácie .....                                                         | 48 |
| 3.5 Neverbálna komunikácia a jej špecifiká u sluchovo<br>postižných .....                   | 50 |
| 4. KOMUNIKÁCIA SO SLUCHOVO POSTIHNUTÝMI<br>V ZDRAVOTNÍCTVE A SOCIÁLNEJ PRÁCI .....          | 53 |
| 4.1 Historický vývoj .....                                                                  | 53 |
| 4.2 Projekt Ambulancia prvého kontaktu .....                                                | 56 |
| 4.3 Špecifiká komunikácie s pacientmi a klientmi s poruchou<br>sluchu .....                 | 58 |
| 4.4 Základné komunikačné stratégie .....                                                    | 66 |
| 4.5 Zásady úspešnej komunikácie .....                                                       | 72 |

|                                                                                                         |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 5. KOMUNIKAČNÉ BARIÉRY A ICH PREKONÁVANIE .....                                                         | 75  |
| 5.1 Dôsledky porúch sluchu .....                                                                        | 75  |
| 5.2 Komunikačná bariéra .....                                                                           | 76  |
| 5.3 Možnosti prekonávania komunikačných bariér .....                                                    | 81  |
| 5.3.1 Objednávanie na vyšetrenie, privolanie záchranej služby .....                                     | 81  |
| 5.3.2 Vyšetrenie .....                                                                                  | 82  |
| 5.3.3 Hospitalizácia .....                                                                              | 85  |
| 5.3.4 Užívanie liekov .....                                                                             | 85  |
| 5.3.5 Geriatrickí pacienti .....                                                                        | 86  |
| 5.4 Prekonávanie komunikačnej bariéry prostredníctvom tlmočníkov a tlmočnickej služby .....             | 87  |
| 5.4.1 Tlmočník posunkového jazyka .....                                                                 | 88  |
| 5.4.2 Artikulačný tlmočník .....                                                                        | 89  |
| 5.4.3 Taktilný tlmočník .....                                                                           | 89  |
| 5.4.4 Chyby a hlavné zásady pri tlmočení .....                                                          | 91  |
| 5.5. História tlmočenia, tlmočnických služieb a etika tlmočenia ..                                      | 95  |
| 5.5.1 Stručná história tlmočenia u nás a v zahraničí .....                                              | 95  |
| 5.5.2 Pohľady na tlmočenie .....                                                                        | 99  |
| 5.5.3 Úloha etického kódexu tlmočníka pri výkone profesie .....                                         | 102 |
| 5.5.4 Postoj k etickému kódexu tlmočníka slovenského posunkového jazyka na Slovensku v súčasnosti ..... | 103 |
| 5.5.5 Etický kódex a online tlmočnická služba .....                                                     | 104 |
| 5.5.6 Zosúladenie etiky s logistikou tlmočenia .....                                                    | 107 |
| 5.5.7 Nepočujúci klient u lekára – etické aspekty .....                                                 | 109 |
| 5.5.8 Tlmočník a jeho dilema počas tlmočenia .....                                                      | 109 |
| 5.6 Tlmočenie v oblasti sociálnej práce a sociálnych služieb .....                                      | 110 |
| 5.7 Možnosti debarierizácie .....                                                                       | 117 |

|                                                                                            |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| SLOVNÍK SLOVENSKÉHO JAZYKA – SLOVENSKÉHO POSUNKOVÉHO JAZYKA PRE OBLASŤ ZDRAVOTNÍCTVO ..... | 121 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

|                                                                                             |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| SLOVNÍK SLOVENSKÉHO JAZYKA – SLOVENSKÉHO POSUNKOVÉHO JAZYKA PRE OBLASŤ SOCIÁLNA PRÁCA ..... | 159 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

|                                       |     |
|---------------------------------------|-----|
| POUŽITÁ A ODPORÚČANÁ LITERATÚRA ..... | 178 |
|---------------------------------------|-----|